

NIEUWE BIJDRAGE

TOT DE KENNIS DER

PERCÖIDEI, SCLEROPAREI, SCIAENÖIDEI, SPARÖIDEI, MAENÖIDEI, CHAETODONTOIDEI EN SCOMBERÖIDEI

VAN DEN

SOENDA-MOLUKSCHEN ARCHIPEL

DOOR

Dr. P. BLEEKER.

Deze bijdrage bevat de beschrijvingen van eenige soorten, behoorende tot de bovengenoemde familiën, waarmede mijne verzameling is verrijkt geworden sedert het verschijnen mijner ichthyologische bijdragen, tot die familiën betrekking hebbende.

Daaronder bevinden zich eenige species, welke ik met meerdere of mindere zekerheid als nieuw voor de wetenschap beschouw, zooals *Apogon chrysotaenia*, *Serranus Kunhardtii*, *Mesoprion chrysotaenia*, *Catopra nandoïdes*, *Scorpaena poly-lepis*, *Lobotes micropriion* en *Lethrinus xanthotaenia*.

Anderen dier soorten waren tot nog toe niet van den Indischen Archipel bekend, zooals *Mesoprion coeruleopunctatus* Blkr., *Helotes sexlineatus* CV., *Upeneus barberinus* CV., *Apistus alatus* CV., *Dentex Blochii* Blkr., *Chaetodon pictus* Forsk., *Caesio lunaris* Ehr. en *Carangoïdes fulvoguttatus* Blkr.

Als twijfelachtige soorten beschouw ik *Apogon macropterus* K. v. H., *Priacanthus japonicus* CV. en *Mesoprion bottonensis* Blkr.

Van den *Indischen Archipel* reeds bekend waren *Apogon macropterus* K. v. H., *Mesoprion bottonensis* Blkr. en *Pentapus setosus* CV. De laatstgenoemde soort, mij onlangs van *Billiton* toegezonden door den heer CROOCKEWIT Hz., vond ik dezer dagen insgelijks te *Batavia*, zoodat ik de korte beschrijving van CUVIER VALENCIENNES heb kunnen aanvullen, ook wat de versche kleuren betreft.

Van alle bovengenoemde soorten heb ik korte beschrijvingen ontworpen naar de mij beschikbare specimina, wat mij niet overbodig scheen te zijn, zelfs met betrekking tot de reeds elders min of meer bekend gemaakte species.

De kleuren, zooals zij zijn in verschen toestand, heb ik hieronder opgegeven van *Apogon chrysotaenia* Blkr., *Apogon macropterus* K. v. H.?, *Mesoprion chrysotaenia* Blkr., *Catopra nandoïdes* Blkr., *Apistus alatus* CV., *Lobotes micropirion* Blkr., *Pentapus setosus* CV., *Dentex Blochii* Blkr., *Caesio lunaris* Ehr. en *Carangoïdes fulvoguttatus* Blkr.

Ten opzichte dier soorten valt nog het volgende aan te teekenen.

De onder den naam van *Apogon macropterus* K. v. H.? beschrevene soort wijkt slechts van de beschrijving van CV. af door van 2 tot 5 stralen meer in de aarsvin. Uit mijne specimina blijkt, dat de getallen der aarsvinstralen bij deze soort zeer aan verschillen onderhevig zijn, zoodat het gewaagd schijnt, op een paar stralen meer of minder een soortelijk verschil te gronden. De beschrijving der soort in de groote *Histoire naturelle des Poissons* is overigens zoo kort, dat ik over mogelijk bestaande verdere verschillen niet oordeelen kan. De versche kleur des ligchaams is geelachtig doorschijnend, doch wordt roodachtig in wijngeest.

Bij *Scorpaena polylepis* Blkr. is de kop geheel beschut en zijn (bij alle mijne specimina) 11 rugdoornen aanwezig. Reeds hierdoor onderscheidt zich deze soort van alle mij bekende van *Scorpaena*. Cirri of huidlappen heb ik er niet kunnen waarnemen, doch mijne specimina zijn allen klein, zoodat het mogelijk is, dat zij in volwassen' leeftijd waarneembaar zijn.

Van het geslacht *Lobotes* bezit ik thans, behalve *Lobotes*

erate CV., *Lobotes hexazona* Blkr. en *Lobotes micropirion* Blkr. Hoezeer deze beide laatstgenoemde soorten in habitus zeer van *Lobotes erate* afwijken, heb ik geene kenmerken bij ze kunnen vinden, gewigtig genoeg om ze van *Lobotes* af te scheiden.— *Lobotes hexazona* beschreef ik in mijne eerste Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van *Borneo*. Later ontwaarde ik, dat deze soort reeds afgebeeld is onder den naam *Coius binotatus* in de *Illustrations of Indian Zoölogy* van GRAY en HARDWICKE. Daar mij echter geene beschrijving van *Coius binotatus* bekend en de geslachtsnaam *Coius* van *Buchanan Hamilton* niet algemeen aangenomen is, schijnt er geene noodzakelijkheid te bestaan, den door mij voorgestelden naam te veranderen.—Evenwel wijkt deze soort in zooverre af van de geslachtskenmerken van *Lobotes*, door CUVIER opgegeven, dat de rug- en aarsvinnen niet kunnen gezegd worden zich achterwaarts te verlengen, terwijl ook de praeoperkeldoornen niet bijzonder sterk zijn. Het valt echter in het oog, dat deze kenmerken van te geringe waarde zijn als generische en hoogstens slechts kunnen dienen ter bepaling van soorten. *Lobotes micropirion*, dus genoemd naar zijne kleine praeoperkeltanden, ontdekte ik onlangs te *Batavia*. In kleurverdeeling heeft deze soort veel van *Lobotes hexazona*, doch zij verschilt hiervan door meer zamengedrongen ligchaam, stomperen kop, bijkans onzichtbare praeoperkeltandjes, grootere oogen, minder uitstreekbare bovenkaak, tweekwabbe staartvin, minder beschubte vertikale vinnen, langere borstvinnen en andere getallen der vinstralen.

Pentapus setosus CV. ontving ik eenigen tijd geleden van *Billiton*. Dezer dagen vond ik ook 3 specimina dezer soort te *Batavia*, waarnaar ik de versche kleuren opgeteekend heb. *Pentapus setosus* CV. heeft in habitus en dentitie groote overeenkomst met mijne *Heterognathodon macrurus*, doch verschilt daarvan generisch door een straal meer in het kieuwvlies en ongetand praeoperkel. Deze groote overeenkomst pleit er voor, dat de plaatsing van *Heterognathodon* en *Pentapus* in 2 verschillende familiën, alleen gegrond op de aan- of afwezigheid

van praecoperkeltanden, geen scherp oordeel kan doorstaan. In mijne Bijdrage tot de kennis der *Sparoiden* van den Indischen Archipel heb ik als synonymen van *Dentex tambulus* CV. vermeld den *Sparus japonicus* Bl. Ik deed zulks toen hoofdzakelijk op het gezag van den heer VALENCIENNES, welke die afbeelding van *Sparus japonicus* Bl. voor zeer gebrekkig verklaart en zulks op grond van een onderzoek van het oorspronkelijke exemplaar van BLOCH. Intusschen ontwaar ik, dat *Sparus japonicus* Bl. in habitus en bandteekening eene treffende gelijkenis heeft met mijne specimina, naar welke de hieronder volgende beschrijving van *Dentex Blochii* Blkr. genomen is, en ik kom daardoor tot het vermoeden, dat het exemplaar, den heer VALENCIENNES aangewezen als het oorspronkelijke specimen van BLOCH, niet dat is, naar hetwelk de *Sparus japonicus* Bl. is afgebeeld. Eene vergissing ten deze tusschen de vele zeer op elkander gelijkende Oost-Indische species van *Dentex met mullusachtigen habitus* is zeer ligt mogelijk. In de bijzonderheden bezit overigens de afbeelding van BLOCH talrijke onnaauwkeurigheden. *Dentex Blochii* Blkr. is ten duidelijkste onderscheiden van *Dentex tambulus* CV. door korter ligchaam, stomperen en meer bollen kop, door 2 tot 4 hondstanden meer in de bovenkaak, lagere onderoogkuilsbeenderen, enz.

De talrijke soorten van *Lethrinus* zijn door CUVIER in het algemeen zoo gebrekkig gekenschetst, dat het moeilijk is, daarnaar de soorten te bestemmen. *Lethrinus xanthotaenia* kan ik tot geene der mij bekende beschrijvingen terugbrengen. Mijne beide specimina vertegenwoordigen blijkbaar den jeugdigen leeftijd dezer soort en het zou wel mogelijk kunnen zijn, dat de geele bandteekening in lateren leeftijd verloren gaat en de soort reeds tot eene der bekende behoort.

Mijne *Carangoïdes fulvoguttatus* is blijkbaar dezelfde soort als *Caranx fulvoguttatus* CV. *Caranx bajad* Rüpp. welke insgelijks tot dezelfde species schijnt te brengen te zijn heeft, naar de afbeelding te oordeelen, eene lagere doornachtige rugvin en minder bolle kruin.

In teeken hier nog aan, dat mij uit eene vergelijking van eene vrij talrijke rei van specimina van *Mesoprion annularis* CV. van verschillende leeftijd, gebleken is, dat mijne *Mesoprion sanguineus* den middelbaren en volwassen leeftijd voorstelt van *Mesoprion annularis*. De zwartachtige geringde staartvlek gaat na den jeugdigen leeftijd verloren en de paarsachtige lichaamskleur wordt licht rood.

DESCRIPTIONES SPECIERUM DIAGNOSTICAE.

PERCOIDEI.

Apogon chrysotaenia Blkr.

Apog. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{4}$ in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{4}$ circiter in ejus altitudine; capite $3\frac{3}{4}$ in longitudine corporis, longiore quam alto; oculis diametro 3 fere in longitudine capitis; linea rostro-frontali declivi rectiuscula; praeoperculo rotundato denticulis valde conspicuis; squamis lateribus 25 p. m. in serie longitudinali, 9 p. m. in serie verticali; linea laterali singulis squamis arborescente; dorso elevato; pinna dorsali spinosa radiosa humiliore, spina 3^a spinis ceteris longiore; dorsali radiosa angulata leviter rotundata; pinnis pectoralibus et ventralibus aequilongis, analem non attingentibus, 5 circiter in longitudine corporis; anali angulata leviter rotundata; caudali emarginata 5 circiter in longitudine corporis; colore corpore superne fuscescente-griseo, capite superne profunde viridi; ventre roseo; dorso vittis 2 longitudinalibus profunde olivaceis; lateribus vittis 3 cephalo-caudalibus aureis, superiore oculo-caudali, inferioribus maxillo-caudalibus; pinnis dorsali spinosa dilute violacea, ceteris rubris.

B. 7. D. 7 - $1/9$ vel $1/10$. P. $1/12$. V. $1/5$. A. $2/8$ vel $2/9$. C. 17 et lat. brev.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo speciminis unici 88".

Apogon macropterus K.v.H.?

Apog. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{3}{4}$ ad $3\frac{1}{4}$ in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ ad 3 in ejus altitudine; capite $3\frac{3}{2}$ ad $3\frac{3}{4}$ in longitudine corporis; oculis diametro 3 ad $3\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; linea rostro-frontali leviter concava; rictu valde obliquo; maxilla superiore inferiore brevior sub medio oculo desinente; praeoperculo margine externo rotundato denticulato, margine interno rectangulo glabro; squamis lateribus 23 p. m. in serie longitudinali; linea laterali simplice; pinna dorsali spinosa radiosa multo humiliore, spinis gracilibus, 2^a ceteris longiore, 1^a 2^a paulo brevior; pinna dorsali radiosa acuta, angulata, corpore humiliore; pectoralibus analem attingentibus; ventralibus pectoralibus brevioribus spina ante pectorales inserta; anali longa margine inferiore rectiuscula; caudali mediocriter incisa, lobis acutis 4 ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine cor-

poris; colore corpore hyalino vel flavescente; cauda ad basin pinnae caudalis macula rotunda nigra.

B. 7. D. 6 - 1/9 vel 6 - 1/10. P. 2/12. V. 1/5. A. 2/15 ad 2/18. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Apogon à longue anale* CV. Poiss. II. p. 119?

Habit. Batavia, Padang, in mari.

Longitudo 11 speciminum 55" ad 75".

Serranus Kunhardtii Blkr.

Serran. corpore oblongo compresso, altitudine $4\frac{1}{3}$ circiter in ejus longitudine; capite acuto $3\frac{1}{3}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{4}{5}$ in ejus longitudine; oculis diametro 4 in longitudine capitis; linea rostro-frontali rectiuscula; maxilla superiore squamis inconspicuis; praeoperculo rotundato; margine posteriore dentibus valde conspicuis, margine inferiore glabro; operculo spinis 3 validis; suboperculo et interoperculo margine glabris; squamis lateribus 80 p. m. in serie longitudinali; pinnis basi squamosis et, ventralibus exceptis, rotundatis; pectoralibus et caudali 5 ad $5\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; colore corpore rubescente fusco arenato; pinnis rubescentibus?, dorsali radiosa et anali postice fuscis.

B. 7. D. 11/16. P. 1/16? V. 1/5. A. 3/9. C. 17 et lat. brev.

Habit. Padang, Sumatrae occidentalis, in mari. (Dr. O. Kunhardt).

Longitudo speciminis unici minus bene conservati 135".

Mesoprion coeruleopunctatus Blkr.

Mesopr. corpore oblongo compresso, altitudine $2\frac{3}{4}$ ad 3 in ejus longitudine; capite $3\frac{1}{4}$ circiter in longitudine corporis; oculis diametro $3\frac{1}{2}$ ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine capitis; linea rostro-frontali declivi recta; dentibus maxillis conicis, maxilla inferiore mediocribus, maxilla superiore antice caninoides 6; praeoperculo denticulis parte inferiore majoribus, margine posteriore incisura profunda tuberculum conicum interopercularum recipiente; operculo spinis 2 planis; dorso elevato; squamis lateribus 45 ad 50 in serie longitudinali; pinnis dorsali analique postice rotundatis; dorsali spinosa spina 1^a ultimo brevior, 3^a, 4^a et 5^a ceteris longioribus; spina anali 2 spinis omnibus crassior et longior; pinnis pectoralibus et ventralibus acutis, ventralibus radio 1° in filum breve producto; pectoralibus $3\frac{1}{2}$ circiter, ventralibus (absque filo) 5 ad 6 in longitudine corporis; caudali vix emarginata, 5 circiter in longitudine corporis; colore corpore superne fuscescente inferne rubescente; fronte et genis vittis pluribus transversis et curvatis coeruleis; macula lutea nigro cincta ad lineam lateralem sub initio pinnae dorsi radiosae; junioribus corpore fascia dorso-pectoralis nigricante; colore pinnis. . . . . ?

B. 7. D. 10/16. P. 2/15. V. 1/5. A. 3/9. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Kalle Mae* Russ. Corom. Fish. I. p. 75. fig. 96.

Diacope coeruleopunctatus CV. Poiss. II. p. 320.

Diacope à points bleus CV. Poiss. ibid.

Habit. Padang, in mari.

Longitudo 2 speciminum 145" et 220".

Mesoprion bottonensis Blkr.

Mesopr. corpore oblongo compresso, altitudine 3 et paulo in ejus longitudine; capite $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; oculis diametro 4 in longitudine capitis; linea rostro-frontali declivi rectiuscula; dentibus maxillis conicis, maxilla inferiore mediocribus, maxilla superiore antice caninoideis 6; praeoperculo profunde inciso incisura tuberculum conicum interopercularem recipiente; operculo spinis 1 vel 2 planis; squamis lateribus 50 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali analique rotundatis paulo angulatis; pectoralibus et ventralibus acutis; caudali emarginata lobis acute rotundatis; pectoralibus 4 circiter, ventralibus 6, caudali 5 fere in longitudine corporis; spinis dorsi 1^a ultimo brevior, 3^a 4^a et 5^a ceteris longioribus; colore corpore superne fusciscente-rubro inferne rubro; dorso vittis numerosis obliquis profundioribus; pinnis rubro-violaceis.

B. 7. D. 10/14 vel 10/15. P. 2/15. V. 1/5. A. 3/8 vel 3/9. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Diacope bottonensis* CV. Poiss. II. p. 328?

Diacope de Boutton CV. ibid.?

Habit. Sumatra occidentalis, in mari.

Longitudo speciminis unici 245".

Mesoprion chrysotaenia Blkr.

Mesopr. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{4}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ fere in ejus altitudine; capite $3\frac{2}{5}$ circiter in longitudine corporis; oculis diametro 4 in longitudine corporis; linea rostro-frontali declivi rectiuscula; osse suborbitali oculi diametro humiliore; dentibus maxillaribus conicis, maxilla superiore parvis antice caninis 2 magnis, maxilla inferiore majoribus caninoideis alternantibus; praeoperculo margine posteriore et angulo denticulato, margine posteriore incisura superficiali subsemilunari; operculo spinis 2 planis vix conspicuis; dorso elevato; squamis lateribus 65 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali postice angulatis; dorsali spina 1^a ultima brevior, 3^a et 4^a ceteris longioribus; pectoralibus acutis 4 et paulo, ventralibus acutis $5\frac{1}{3}$ circiter in longitudine corporis; caudali subsemilunariter excisa, angulis acuta, $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; colore corpore superne dilute coerulescente, inferne margaritaceo; rostro dilute violaceo; dorso et lateribus fasciis 7 vel 8 latis longitudinalibus rectis aureis; pinna dorsali hyalino-

albida superne late aureo limbata; pinnis pectoralibus hyalino-flavescentibus, macula nigra superne ad basin; ventralibus flavo et albo nebulatis; anali et caudali pulchre flavo-aureis.

B. 7. D. 10/15 vel 10/16. P. 2/13. V. 1/5. A. 3/9 vel 3/10. C. 17 et lat. brev. Habit. Batavia, in mari.

Longitudo speciminis unici 170".

Helotes sexlineatus CV. Poiss. II. p. 112 tab. 56.

Helot. corpore oblongo compresso, altitudine $4\frac{1}{2}$ in ejus longitudine; capite convexo 5 fere in longitudine corporis; linea rostro-frontali ante oculos convexa; oculis diametro 3 in longitudine capitis; osse suborbitali denticulato; rictu parvo ante oculos desinente; praeoperculo rotundato, margine libero toto denticulato; operculo spina gracili longa valida; squamis lateribus 75 p. m. in serie longitudinali; lineis dorsali et ventrali rotundatis, dorsali ventrali convexiore; pinnis dorsali spinosa et radiosa basi unitis, spinosa rotundata, spina 5^a ceteris longiore $1\frac{1}{2}$ in altitudine corporis, parte radiosa non convexa postice angulata; pectoralibus et ventralibus acutis, pectoralibus $7\frac{1}{4}$, ventralibus $6\frac{1}{3}$ in longitudine corporis; anali leviter emarginata postice angulata, spina postica ceteris longiore sed parte radiosa multo brevior; caudali leviter emarginata, angulis acuta 6 in longitudine corporis; colore corpore superne griseo-coerulescente, inferne argenteo; macula scapulari ovali nigra; lateribus fasciis 5 longitudinalibus fuscis quarum 2 rostro-caudalibus; pinnis flavescentibus, dorsali spinosa margine superiore late nigra, dorsali radiosa apice nigra; caudali postice nigro marginata.

B. 6. D. 11 - 1/10 vel 11 - 1/11. P. 2/12. V. 1/5. A. 3/10 vel 3/11. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Therapon sexlineatus* QG. Voyag. Freycin. tab. 60 fig. 1.

Esclave six lignes QG. ibid.

Helotes à six lignes CV. Poiss. III. p. 112.

Habit. Billiton, in mari.

Longitudo speciminis unici 198".

Priacanthus japonicus CV. Poiss. III. p. tab. 50?

Priacanth. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; capite $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; oculis diametro $2\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; linea rostro-frontali ante oculos concaviuscula; ore simo rictu subverticali; maxilla inferiore prominente; praeoperculo obtusangulo denticulato, angulo spina brevi inferne denticulata aperturam branchialem non attingente; suboperculo et interoperculo margine glabris; operculo spinis 2 parvis obtusis; squamis lateribus 70 p. m. in serie longitudinali; linea dorsali regulariter convexa; pinna dorsali ele-

vata spina longissima oculi diametrum aequante, parte radiosa parte spinosa paulo altiore rotundata; pinna ventrali spinam analem 1^m superante, spina 6 circiter in longitudine corporis; pinna caudali truncata; colore corpore pinnisque profunde roseo; pinnis dorsali, caudali et anali nigro limbatis, ventralibus postice violaceis.

B. 6. D. 10/13. P. 2/15. V. 1/5. A. 3/12. C. 16 et lat. brev.

Synon. *Priacantho du Japon* CV. Poiss. III. p. tab. 50? Temm. Schl.

Faun. Jap. Poiss. p. 20?

Polyprion japonicus Langsd.?

Habit. Sibogha, Sumatrae occidentalis, in mari (Dr. F. C. Schmitt).

Longitudo speciminis unici 245".

Catopra nandoïdes Blkr.

Catopr. corpore oblongo compresso, altitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine 3 fere in ejus altitudine; capite obtuso vix convexo $3\frac{3}{4}$ circiter in longitudine corporis, aequae alto ac longo; oculis diametro 4 in longitudine capitis; rostro longitudine oculum aequante, non convexo; maxillis aequalibus superiore protractili sub oculi limbo anteriore desinente; dentibus maxillis pluriseriatis parvis antice serie externa majoribus conicis, vomere parvis in thurram oblongam transversam antice in palato collocatis; dentibus palatinis parvis utroque latere in vittam gracilem obliquam dispositis; dentibus pterygoideis granulosis in laminam magnam lageniformam collocatis; denticulis suborbitalibus et praeopercularibus bene, interopercularibus vix conspicuis; praeoperculo rectangulo angulo rotundato; squamis etenoïdes ciliis minimis pluriseriatis parte basali flabelliforme striatis, lateribus 25 p. m. in serie longitudinali, 16 p. m. in serie verticali; linea laterali singulis squamis tubulo simplice notata, sub pinnae dorsalis radiosae parte posteriore interrupta et infra sub parte ejus anteriore reincipiente; pinnis basi squamosis, dorsali et anali radiosis angulatis caudalem attingentibus, dorsali spinosa spinis mediis ceteris longioribus, parte radiosa humiliore; anali spina media ceteris longiore; pectoralibus obtusis ventralibus acutis longioribus $4\frac{1}{4}$ in longitudine corporis; caudali rotundata $4\frac{1}{3}$ ad $4\frac{1}{4}$ in longitudine corporis; colore corpore pinnisque olivaceo-viridi.

B. 6. D. 14/16 vel 14/17. P. 2/14. V. 1/5. A. 3/8 vel 3/9. C. 14 et lat. brev.

Synon. *Ikan Katoprak* Mal. Batav.

Longitudo speciminis unici 169".

Upeneus barberinus CV. Poiss. III. p. 340.

Upen. corpore subelongato compresso, altitudine $4\frac{2}{3}$ circiter in ejus longitudine; capite 4 in longitudine corporis; linea rostro-frontali superne convexa inferne rectiuscula; oculis diametro 4 ad $5\frac{1}{2}$ in capitis longitu-

dine; osse suborbitali oculi diametro altiore; dentibus utraque maxilla conicis 20 ad 24; praeoperculo subrectangulo rotundato; operculo spina unica; cirris inframaxillaribus operculi limbum posteriorem attingentibus vel subattingentibus; squamis lateribus 30 p. m. in serie longitudinali; pinnis ventralibus pectoralibus paulo longioribus; caudali profunde incisa, lobis acutis superiore longiore $4\frac{3}{4}$ ad 5 in longitudine corporis; colore capite corporeque superne fusciscente-rubro, lateribus rubro, ventre flavo; fascia cephalo-dorsali lata nigra sub fine pinnae dorsi 2^{ae} desinente; cauda macula magna rotunda nigra; pinnis rubris (dorsali 2^a junioribus basi nigra); anali transversim flavo lineata.

B. 3. D. 8 - $1\frac{1}{8}$ vel 8 - $1\frac{1}{9}$. P. 2/15. V. 1/5. A. 2/6 vel 2/7. C. 15 ad 17 et lat. brev.

Synon. *Barberin du détroit de Bouton* Commers. Mscr.

Mullus barberinus Lacép. Poiss. II. p. 406. tab. fig. 3.

Mulle barberin Lacép. ibid.

Mullus macronemus Lacép. ibid. p. 404 (junior).

Mulle macronème Lacép. ib. p. 400.

Mulle auriflamme Lacép. ib. p. 400.

Upénéus barberin CV. Poiss. III. p. 340.

Upénéus à trait latéral CV. ib. p. 341. CV. Règn. anim. éd. luxe Poiss. tab. 19. fig. 3.

Habit. Sumatra occidentalis, in mari.

Longitudo 3 speciminum 110''' ad 185'''.

SCLEROPAREI.

Scorpaena polylepis Blkr.

Scorpaen. corpore oblongo compresso, altitudine 4 circiter in ejus longitudine; capite acuto 3 in longitudine corporis; genis operculisque totis squamosis; oculis diametro 3 ad $3\frac{1}{2}$ in longitudine capitis, diametro $\frac{1}{2}$ distantibus; rostro acuto oculi diametro brevior; maxilla inferiore superiore longiore; fossa suboculari fere nulla; spinis capite omnibus retrorsum spectantibus, utroque latere fronte et vertice 4 ad 6, orbita 3, rostro 1, suborbitalibus 2, praeoperculo 3 vel 4, operculo 2, osse scapulari 2; fimbriis cutaneis nullis conspicuis; linea rostro-ventrali rectiuscula; squamis lateribus 35 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali spinis 1^a et penultima ceteris brevioribus, mediis ceteris longioribus corpore duplo humilioribus; pinnis pectoralibus basi squamosis $3\frac{2}{3}$ in longitudine corporis; ventralibus et caudali $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; colore corpore fusco fusco profundiore transversim late et diffuse fasciato vel nebulato; pinnis dorsali et anali fuscis postice fusco profundiore punctatis, pectoralibus et ventralibus viridi-fuscescentibus, caudali fusciscente, fusco profundiore variegata.

B. 7. D. 13/9. P. 2 + 5 divis. + 11 simplic. V. 1/5. A. 3/5 vel 3/6.

C. 13 vel 15 et lat. brev.

Habit. Sumatra occidentalis, in mari.

Longitudo 11 speciminum 40''' ad 58'''.

Apistus alatus CV. Poiss. IV. p. 289.

Apist. corpore oblongo compresso, altitudine $4\frac{1}{2}$ in ejus longitudine; capite acuto $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; oculis approximatis diametro $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; linea rostro-frontali declivi rectiuscula; spinis suborbitalibus 3, anterioribus 2 brevibus deorsum, posteriore elongata postrosum spectantibus; praeoperculo spinis 3, superiore inferioribus longiore; operculo spinis 2; maxillis, superiore sub oculo desinente, inferiore cirris 3 gracilibus oculo longioribus, cirro medio symphysali; dentibus maxillaribus, vomerinis et palatinis parvis; squamis lateribus conspicuis 40 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali spinis anticis basi tantum unitis; parte radiosa rotundata parte spinosa altiore; pectoralibus elongatis caudalem attingentibus, radio libero analem subattingente; ventralibus acutis analem non vel vix attingentibus; caudali rotundata $3\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; colore corpore superne griseo-roseo inferne argenteo; pinna dorsali spinosa antice albescente postice nigerrima, parte radiosa inferne albescente superne nigra; pinnis pectoralibus antice nigris postice viridi-fuscescentibus; ventralibus albidis apicem versus fuscescentibus; anali fascia longitudinali aureo-fusca, basi albida, margine inferiore fuscescente; caudali basi albida fascia transversa rubro-fuscescente, apice viridi-fusca.

B. 6. D. 15/9 vel 15/10. P. 11 + 1 lib. V. 1/5. A. 3/7 vel 3/8. C. 12 et lat. brev.

Synon. *Woorah minoo* Russ. Corom. Fish. II. p. 45 fig. 160 B.

Apiste à longues pectorales CV. Poiss. IV. p. 289.

Sintoumbi Indig. Ponticer.

Habit. Batavia, in mari et in ostiis fluviorum.

Longitudo speciminis unici 52'''.

SCIAENOÏDEI.

Lobotes microprion Blkr.

Lobot. corpore oblongo compresso, altitudine $2\frac{1}{2}$ ad $2\frac{2}{3}$ in ejus longitudine, latitudine 3 vel 3 fere in ejus altitudine; capite obtusiusculo $3\frac{2}{3}$ ad $3\frac{3}{4}$ in longitudine corporis, aequae alto ac longo; oculis diametro $2\frac{1}{2}$ in longitudine capitis; linea rostro-frontali declivi rectiuscula supra oculos leviter concava; rostro oculi diametro brevior; osse suborbitali oculi dia-

metro duplo circiter humiliore; maxilla superiore mediocriter protractili; maxilla inferiore superiore vix longiore inferne poris conspicuis nullis; lentibus maxillaribus pluriseriatis, conicis, acutis, symphysi paulo majoribus; praeperculo subrectangulo angulo rotundato, postice denticulis vix conspicuis; dorso elevato valde convexo; squamis lateribus 45 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali postice obtusis leviter rotundatis; dorsali vix emarginata spinis 3^a, 4^a et 5^a ceteris longioribus, altitudine dorsalem radiosam aequantibus; pectoralibus acutiusculis 4 in longitudine corporis; ventralibus radio 1° in filum producto, filo analem attingente; anali spina 3^a ceteris longiore; caudali emarginata lobis acutis $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; colore corpore viridescente fasciis transversis 7 p. m. fusciscentibus, fascia 1^a oculari, 2^a operculo-pectoralis, 3^a et 4^a dorso-ventralibus, 5^a dorso-anali, 6^a et 7^a caudalibus; pinna dorsali fusciscente-viridi nebulata; pinnis ventralibus nigricantibus, ceteris viridescenscentibus, caudali utroque lobo fascia diffusa longitudinali fusciscente.

B. 6. D. 10/10 vel 10/11. P. 2/12. V. 1/5. A. 3/10 vel 3/11. C. 17 et lat. brev.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo 2 speciminum 68^{'''} et 75^{'''}.

SPAROÏDEI.

Pentapus setosus CV. Poiss. VI p. 200.

Pentap. corpore subelongato compresso, altitudine $4\frac{3}{4}$ in longitudine corporis absque filo caudali, latitudine $1\frac{2}{3}$ in ejus altitudine; capite $4\frac{3}{4}$ in longitudine corporis absque filo caudali; oculis diametro $3\frac{1}{2}$ in longitudine capitis; linea rostro-frontali convexiuscula; vertice usque inter oculos squamoso; rostro alepidoto; maxillis aequalibus, superiore ante oculum desinente, dentibus pluriseriatis parvis aequalibus, antice caninis 4 curvatis verticalibus; maxilla inferiore dentibus postice uniseriatis conicis acutis curvatis, antice pluriseriatis setaceis, caninis 2 conicis rectis prominentibus, inferne poroso poris 2 majoribus; praeperculo rotundato; squamis lateribus 60 p. m. in serie longitudinali; linea laterali lineae dorsali valde approximata; pinna dorsali spinis mediis ceteris longioribus, parte radiosa angulata; pinnis pectoralibus acutis ventralibus (absque filo) longioribus; ventralibus acutis radio 1° in filum analem attingentem producto; anali spinis gracilibus postica ceteris longiore sed parte radiosa angulata brevior; caudali semilunariter excisa lobis acutis superiore longiore in filum producto; colore corpore superne dilute violascente, lateribus fascia lata diffusa longitudinali lutea, inferne margaritaceo; vitta maxillo-oculo-operculari duplice coerulea et aurantiaca; cauda ad basin pinnae caudalis macula rotunda fusca macula trigona coerulescente cincta; pinnis, dorsali hyalina flavo marginata, caudali rosea, ceteris albido-roseis hyalinis.

B. 6. D. 10/9 vel 10/10. P. 2/14. V. 1/5. A. 3/7 vel 3/8. C. 17 et lat. brev.
 Synon. *Pentapode à filet* CV. Poiss. VI. p. 200.

Ikan Passir Mal. Batav.

Habit. Batavia, Billiton, in mari.

Longitudo 4 speciminum 110" ad 157" (absque filo caudali).

Lethrinus xanthotaenia Blkr.

Lethrin. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{4}$ in ejus longitudine, capite acuto $3\frac{1}{2}$ ad $3\frac{3}{4}$ in longitudine corporis; linea rostro-frontali convexiuscula; oculis diametro $2\frac{1}{2}$ ad 3 in longitudine capitis, rostri longitudini aequali; osse suborbitali oculi diametro humiliore; operculo spinis 2 debilibus; maxillis aequalibus; dentibus utraque maxilla caninis 4 parvis, lateralibus anticis conicis, posticis brevibus graniformibus; squamis lateribus 50 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali radiosius obtusis, dorsali spinis 4^a, 5^a et 6^a ceteris longioribus; pectoralibus acutis $4\frac{1}{4}$, ventralibus 5 in longitudine corporis; anali spinis mediocribus; caudali parum incisa lobis subacutis; colore corpore superne olivaceo-viridi inferne flavescente, lateribus fasciis 5 ad 6 flavis vel aurantiacis longitudinalibus; membrana operculari rubra; pinnis dorsali et caudali rubris, ceteris flavis.

B. 6. D. 10/9 vel 10/10. P. 2/11. V. 1/5. A. 3/8 vel 3/9. C. 17 et lat. brev.

Habit. Sumatra occidentalis, in mari.

Longitudo 2 speciminum 75" ad 86".

Dentex Blochii Blkr.

Dent. corpore oblongo compresso, altitudine 4 ad $3\frac{3}{4}$ in ejus longitudine; latitudine $2\frac{1}{2}$ ad 2 in ejus altitudine; capite obtuso convexo 4 ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis, vix longiore quam alto; oculis diametro 3 ad $3\frac{1}{2}$ in longitudine capitis; linea rostro-frontali convexa; osse suborbitali oculi diametro junioribus duplo adultis minus duplo humiliore; rostro oculo paulo brevior; dentibus, maxilla superiore pluriseriatis serie externa majoribus antice caninis conicis 8 vel 10, maxilla inferiore pluriseriatis caninibus nullis; praeoperculo squamis in series 3 dispositis; squamis ciliatis lateribus 45 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali spinis gracilibus posterioribus 5 subaequalibus, spina longissima $2\frac{2}{3}$ circiter in altitudine corporis, membrana inter singulas spinas semilunariter emarginata, parte radiosa obtusangula rotundata; pinnis pectoralibus acutis 4 ad 4 et paulo in longitudine corporis; ventralibus acutis radio 1° in filum productum cum filo tamen pectoralibus brevioribus; anali spinis gracilibus 3^a ceteris longiore sed radiis brevior, parte radiosa postice acutangula; caudali profunde excisa lobis acutis superiore longiore 4 circiter in longitudine corporis interdum filiforme productum; colore corpore pulchre violaceo-rubro; lateribus fasciis

longitudinalibus aureis 7 vel 8; macula operculari ferruginea; pinna dorsali rosea flavo limbata, pectoralibus roseis, ventralibus et anali albis medio flavis, caudali rubra.

B. 6. D. 10/9 vel 10/10. P. 2/16. V. 1/5. A. 3/7 vel 3/8. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Sparus japonicus* Bl. Ausl. Fische tab. 277 fig. 1.

Japanische Brasse Bl. ibid.

Sparé du Japon Bl. ibid.

Ikan Passir, Ikan Bidji nangka et Ikan Gurisi mejrah Mal. Bat.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo 7 speciminum 90" ad 135".

MAENOÏDEI.

Caesio lunaris Ehr. CV. Poiss. VI. p. 332.

Caes. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite subacuto $4\frac{2}{3}$ circiter in longitudine corporis, paulo longiore quam alto; linea rostro-frontali concava; oculis diametro $3\frac{1}{3}$ in longitudine capitis; maxilla superiore mediocriter protractili; maxilla superiore postice angulata sub anteriore oculi parte desinente; praeoperculo subrectangulo angulo rotundato, margine posteriore denticulato; dorso elevato ventre convexiore; squamis lateribus 55 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali tota fere squamosa antice elevata angulata postice humili, spinis gracilibus 3^a, 4^a et 5^a ceteris longioribus; pinnis pectoralibus acutis 4, ventralibus acutis $6\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; anali spina media 1^a et 3^a longiore et crassiore; caudali profunde incisa lobis acutis 4 et paulo in longitudine corporis; colore corpore superne coerulesco inferne roseo et argenteo; pinnis dorsali violacea, pectoralibus roseis supra basi macula nigra; ventralibus et anali roseis; caudali coerulescente apicibus nigra.

B. 6. D. 10/14 vel 10/15. P. 2/19. V. 1/5. A. 3/11 vel 3/12. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Caesio à croissant* CV. Poiss. VI p. 332. Less. Voyage Coquille Zoöl. II. p. 186 Poiss. tab. 34.

Wackum lauwd De Vlaming Rec. No. 38.

Wackum mare Renard Poiss. Mol. tab. 32 fig. 174.

Ikan Pisang-pisang Mal. Batav.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo speciminis unici 172".

CHAETODONTOÏDEI.

Chaetodon pictus Forsk. Descr. anim. p. 63 No. 92. CV. Poiss. VII. 42.

Chaet. corpore disciformi, diametro dorso-ventrali 2 in ejus longitudine;

capite $3\frac{3}{4}$ in longitudine corporis, altiore quam longo; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitis; linea rostro-dorsali ante oculos valde concava, linea rostro ventrali vix longiore; squamis lateribus 28 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali rotundatis, dorsali spinis mediis spinis posticis vix longioribus; pectoralibus ventralibus vix longioribus, capite vix brevioribus; colore corpore pinnisque flavescente, fascia oculari nigra; lateribus striis fusciscentibus divergentibus superioribus adscendentibus inferioribus descendentes; pinna dorsi radiosa fascia lata nigricante in caudam et analem radiosam descendente; dorsali et anali radiosus postice nigro et flavo marginatis; caudali prope basin vitta verticali semilunari nigra.

B. 6. D. 13/25 vel 13/26. P. 2/13 vel 2/14. V. 1/5. A. 3/21. C. 17 et lat. brev.

Synon. Klein Miss. IV. tab. 9 fig. 2?

Painah Russ. Corom. Fish. I. tab. 87 (varietas).

Chétodon peint CV. Poiss. VII. 42.

Chaetodon decussatus CV. ib. 41.

Chétodon croisé CV. ib.

Taraté Indig. Ponticer.

Habit. Sumatra occidentalis, in mari.

Longitudo speciminis unici juvenilis 66".

SCOMBEROIDEI.

Carangoides fulvoguttatus Blkr.

Carang. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{4}$ circiter in ejus longitudine, latitudine 3 in ejus altitudine; capite obtuso convexo 4 in longitudine corporis, vix vel non longiore quam alto; vertice elevato convexo; linea rostro-frontali valde declivi convexiuscula; oculis in medio capite sitis diametro 4 in longitudine capitis, diametro $\frac{2}{3}$ a linea frontali remotis; osse suborbitali angulo oris altitudine $1\frac{1}{2}$ in oculi diametro; rostro oculo longiore; maxillis aequalibus, dentibus aequalibus bene conspicuis; maxilla superiore deorsum valde protractili, ante oculum desinente; dorso elevato convexo; linea ventrali obtusangula linea dorsali multo humiliore; genis, operculis superne et triangulis pectoralibus lateralibus superne squamosis; triangulis pectoralibus lateralibus inferne et inferiore totis alepidotis; linea laterali usque sub initio dimidii posterioris pinnae dorsalis radiosae curvata, curvatura valde aperta, postice scutis armatis 15 p. m. sub radiis posticis pinnae dorsalis incipientibus, latissimis 18 circiter in altitudine corporis; carinis caudalibus lateralibus conspicuis; pinnis acutis radio nullo in filum producto, verticalibus valde squamosis; dorsali spinosa altitudine 3 et paulo in altitudine corporis, dorsali 2^a an-

tice acuta corpore paulo plus duplo et anali paulo humiliore; pectoralibus falcatis capite longioribus; ventralibus acutis capite plus duplo brevioribus; spinis analibus parvis posteriore paulo longiore; caudali lobis aequalibus acutis $4\frac{3}{4}$ circiter in longitudine corporis; colore corpore superne coerulescente inferne argenteo; lateribus maculis rotundis sparsis auriatiacis; pinnis dorsali spinosa hyalina flavo marginata, dorsali radiosa hyalina antice et margine superiore flava; caudali flavescente; pectoralibus hyalinis; ventralibus et anali margaritaceis; anali albo limbata.

B. 7. D. 1 procumb. sub cute occult. + 7 - 1 - $1/28$ vel $1/29$. P. $2/19$.

V. $1/5$. A. $2 - 1/24$ vel $2 - 1/25$. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Scomber fulvoguttatus* Forsk.

Caranx bayad Rüpp. Atl. R. N. A. F. R. M. tab. 25 fig. 5?

Caranx fulvoguttatus CV. Poiss. IX. p. 57.

Caranx à taches fauves CV. Poiss. ibid.

Goezz Arab.

Ikan Kuweh Mal. Batav.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo speciminis unici 331".

Bleeker, P. 1851. "Nieuwe bijdrage tot de kennis der Percoïdei, Scleroparei, Sciaenoïdei, Maenoïdei, Chaetodontoïdei en Scomberoïdei van den Soenda-Molukschen Archipel." *Natuurkundig tijdschrift voor Nederlandsch Indië* 2, 163–179.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/110298>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/218298>

Holding Institution

Harvard University, Museum of Comparative Zoology, Ernst Mayr Library

Sponsored by

Harvard University, Museum of Comparative Zoology, Ernst Mayr Library

Copyright & Reuse

Copyright Status: Public domain. The BHL considers that this work is no longer under copyright protection.

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.